

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

ประเทศไทย มีจำนวนอุบัติเหตุทางถนนเกิดขึ้นเฉลี่ย 75,000 ครั้งต่อปี มีผู้เสียชีวิตเฉลี่ยปีละ 13,000 ราย และมีผู้ได้รับบาดเจ็บไม่ต่ำกว่าปีละ 900,000 ราย คิดเป็นมูลค่าความสูญเสียประมาณ 100,000 ล้านบาทต่อปี ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าอุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาที่ร้ายแรงที่สุดปัญหาหนึ่งของประเทศไทยในขณะนี้ ที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากพิจารณา ดร.รศ.ศาสตราจารย์ว่า เมื่อปริมาณการเดินทางของผู้คนเพิ่มขึ้นแล้ว โอกาสหรือความเสี่ยงในการที่เกิดอุบัติเหตุทางถนนย่อมมากขึ้นด้วยนั้น ก็จะเห็นได้ว่าปัจจัยต่างๆ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มิได้คำนึงถึงประเด็นสำคัญนี้ เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลปริมาณการเดินทางในประเทศไทยที่ชัดเจน

การเกิดอุบัติเหตุทางถนนจากสถิติอุบัติเหตุจากรถทางบก จำแนกตามปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ คน รถ ถนนและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดจาก “คน” ถึง 77.5% จาก “รถ” 1.3% และจาก “สิ่งแวดล้อม” 0.4%

ซึ่งสถิติอุบัติเหตุทางจากรถตั้งแต่ปี พ.ศ.2540-2550 จำนวน 11 ปี พบว่าปีที่มีการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือปี พ.ศ.2548 มีทั้งสิ้น 122,040 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บทั้งสิ้น 94,364 ราย จำนวนผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 12,858 ราย พบว่าการเกิดอุบัติเหตุในยี่สิบปีมานี้ยังเพิ่มขึ้น มีทั้งผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตมากขึ้น ทุกๆปีเช่นกันจากสถิติการเกิดอุบัติเหตุ ดังแสดงในตารางที่ 1.1 (ฝ่ายวิจัยและวางแผน, สก.อ.เมืองพิษณุโลก และกรมทางหลวง, 2550)

ตารางที่ 1.1 แสดงสถิติอุบัติเหตุจราจรทางบกของประเทศไทยในรอบปี พ.ศ. 2538 – 2550

ปี พ.ศ.	จำนวน อุบัติเหตุ (ครั้ง)	จำนวนผู้บาดเจ็บ (ราย)	จำนวนเสียชีวิต (ราย)
2538	94,362	50,718	16,727
2539	88,556	50,044	14,405
2540	82,336	48,761	13,836
2541	73,725	52,538	12,234
2542	67,800	47,770	12,040
2543	73,737	53,111	11,988
2544	77,616	53,960	11,652
2545	91,623	69,313	13,116
2546	107,565	79,692	14,012
2547	124,530	94,164	13,766
2548	122,040	94,364	12,858
2549	110,686	83,290	12,693
2550	101,752	79,029	12,492

(ที่มา : ฝ่ายวิจัย และวางแผน สก.อ.เมืองพิษณุโลกและกรมทางหลวง, 2548)

ปัจจุบันอัตราการเสียชีวิตของประชากรในอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก จากอุบัติเหตุจากการจราจรทางท้องถนน(Road traffic accidents) จัดเป็นอันดับสองของสาเหตุจากการเสียชีวิต และทรัพย์สินทั้งหมดของประชากร ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากตัวบุคคลทั้งสิ้น เช่น ขับขี่พาหนะขณะมึนเมา ไม่สวมใส่หมวกกันน็อค ขับขี่ด้วยความประมาท เป็นต้น ฉะนั้นหากบุคคลยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยและวิธีการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน การละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ไม่ระมัดระวังขณะขับขี่ยานพาหนะขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎจราจร และยานพาหนะอัตราการเกิดอุบัติเหตุซึ่งส่งผลให้มีทั้ง ผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตก็ตามมา

จากสถิติอุบัติเหตุจากรถใน อ.เมือง จ.พิษณุโลก จำนวน 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 – 2550 พบว่า เกิดอุบัติเหตุทั้งสิ้นจำนวน 11,759 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บทั้งสิ้น 6,700 ราย มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 317 ราย ในจำนวน 5 ปี พบว่าปีที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด ปี พ.ศ. 2547 จำนวนอุบัติเหตุ 2,601 ครั้ง จำนวนผู้บาดเจ็บ 1,641 ราย จำนวนเสียชีวิต 85 ราย

ตารางที่ 1.2 แสดงสถิติอุบัติเหตุจากรถทางบกของจังหวัดพิษณุโลกในรอบปี พ.ศ. 2546 – 2550

ปี พ.ศ.	จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	จำนวนผู้บาดเจ็บ (คน)	จำนวนเสียชีวิต (คน)
2546	2,620	1,562	49
2547	2,601	1,641	85
2548	2,338	1,270	47
2549	2,158	1,072	52
2550	2,128	1,236	61

(ที่มา : จากข้อมูลสถิติ ฝ่ายวิจัยและวางแผน, สภ.อ.เมืองพิษณุโลก)

อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีประชากรมากแห่งหนึ่ง ดังนั้นจำนวนขูดยานพาหนะก็มากตามสัดส่วนของประชากร อัตราการเกิดอุบัติเหตุภายในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกก็ย่อมมีมาก (ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุระหว่างเดือนมกราคม- ธันวาคม, 2549)

ซึ่งมีสาเหตุมาจากความประมาทในการขับขี่ไม่ตระหนักถึงความปลอดภัย และไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรซึ่งหากจำแนกตามสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาคือ ระหว่างปี พ.ศ. 2546–2550 ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าการขับเร็วเกินอัตราที่กำหนดเป็นสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทั้งหมด ส่วนสาเหตุในลำดับต่อมา ได้แก่ การตัดหน้ากระชั้นชิด แซงรถผิดกฎหมาย ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร ไม่ให้สัญญาณจอด ชะลอ เลี้ยว ตามกระชั้นชิด ฝ่าฝืนป้ายหยุด เมาสูรา ไม่ขับรถในช่องซ้ายสุด ตามลำดับ จะสังเกตได้ว่าสาเหตุเบื้องต้น ส่วนมีมูลเหตุจากผู้ใช้นถนนทั้งสิ้น (สถานการณ์สุขภาพประเทศไทย ปีที่ 2 ฉบับที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549) ซึ่งข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน ระบุว่าประเภทยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ รถจักรยานยนต์ 86.5% และทางตรงเกิดเหตุมากที่สุด 57.8% สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ เมาสูรา 42.0% รองลงมาคือ ขับรถเร็วเกินกำหนด 22.5% ของจำนวนครั้งที่เกิดอุบัติเหตุ

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหการเกิดอุบัติเหตุ และลดมูลค่าความเสียหาย เสียหายทั้งเวลา ทรัพย์สิน และชีวิต ในการขับขี่พาหนะควรตระหนักถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญควรมีน้ำใจในการขับขี่ ควรจัดระบบการสัญจรให้เป็นระเบียบ ควรปรับปรุงและซ่อมแซมถนนเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ ควรปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัดให้ความรู้แก่ประชาชน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพื่อช่วยลดปริมาณการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนใน อ.เมือง จ. พิษณุโลก ซึ่งอาจสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ จ. พิษณุโลก ที่ว่า “พัฒนาเพื่อให้เป็นเมืองบริการที่หลากหลายและมีความปลอดภัย” ซึ่งปัญหาเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลที่ต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ผลจากสถิติอุบัติเหตุจากรางทางบก ของ อ.เมือง จ. พิษณุโลก เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

ในการศึกษาสถิติอุบัติเหตุจากราง จ. พิษณุโลก มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาสถิติอุบัติเหตุจากรางในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.2.2 เพื่อศึกษาการวิเคราะห์จุดเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากราง ในเขตอำเภอเมืองจังหวัด

พิษณุโลก

1.3 ขอบเขตการศึกษาโครงการ

1.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจากรางในเขต อ.เมือง จ. พิษณุโลก ทำการศึกษาข้อมูล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 – 2550 เป็นเวลา 5 ปี โดยได้ศึกษาข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจากราง 20 ตำบลภายใน อ.เมือง จ. พิษณุโลก ได้แก่ 1.ตำบลในเมือง 2.ตำบลวังน้ำคู้ 3.ตำบลจี่งาม 4.ตำบลวัดพริก 5. ตำบลท่าทอง 6.ตำบลท่าโพธิ์ 7.ตำบลสมอแข 8.ตำบลคอนทอง 9.ตำบลบ้านป่า 10.ตำบลปากโทก 11.ตำบลหัวรอ 12.ตำบลจอมทอง 13.ตำบลบ้านกร่าง 14.ตำบลบ้านคลอง 15.ตำบลพลาญชุมพล 16.ตำบลมะขามสูง 17.ตำบลอรัญญิก 18.ตำบลบึงพระ 19.ตำบลไผ่ซ่อนอน 20.ตำบลวัดจันทร์

1.3.2 ในการกำหนดจุดเสี่ยง จะระบุจุดเสี่ยงตามเส้นทางถนนสายหลัก หากจุดเกิดเหตุอยู่ในซอย จะระบุจุดเกิดเหตุเป็นถนนสายหลัก เช่น จุดเกิดเหตุอยู่ในซอยสิงห์วัฒน์1 ก็ระบุจุดเสี่ยงเป็นถนนสิงห์วัฒน์

1.3.3 ศึกษาการใช้โปรแกรม SPSS เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจากราง โดยวิเคราะห์เป็นประเภทยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุ , เวลาการเกิดอุบัติเหตุ , และสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุ

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 สามารถนำผลข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางให้กับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆที่ต้องการนำข้อมูลมากำหนดนโยบายและแผนงานในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรในเขต อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ได้

1.4.2 ทำให้ทราบถึงสถิติจุดเสี่ยงของอุบัติเหตุจราจรในเขต อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

